

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

3251

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula la declaració d'impacte ambiental sobre el projecte de Parc Fotovoltaic Can Mas, T.M. Bunyola, promogut per Good Wind Entertainment, SL (180A/2018)

Atesa la proposta tècnica de declaració d'impacte ambiental de dia 2 de març de 2020, i d'acord amb Resolució del president de la CMAIB, de 17 de març de 2020 (BOIB núm. 39, de 20 de març de 2020), sobre l'exercici per part del president de la CMAIB, per raons d'urgència, de les competències que corresponen al Ple de la CMAIB, durant la vigència de l'estat d'alarma declarat pel RD 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.

Havent consultat prèviament al promotor, ajuntament i als membres del Comitè Tècnic i Ple de la CMAIB, en aplicació del que estableix la Resolució esmentada.

I atès que compleix la condició d'urgència establerta per l'esmentada Resolució ja que el termini de resolució del procediment corresponent a l'expedient 180A/2018 ja s'ha exhaurit.

RESOLC FORMULAR:

La declaració d'impacte ambiental sobre el projecte Parc Fotovoltaic Can Mas, T.M. Bunyola, promogut per Good Wind Entertainment, SL, en els termes següents:

Es tracta d'una instal·lació fotovoltaica de tipus C l'ocupació de la qual es inferior a 4 hectàrees, 27.046 m² en sòl rústic comú, i s'ubica en una parcel·la en zona de aptitud fotovoltaica baixa, raó per la qual es troba inclosa a l'annex 1 «projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental ordinària» de la Llei 12/2016, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, dins el grup 3. Energia, apartat 12) Instal·lacions per a la producció d'energia elèctrica a partir de l'energia solar, incloses les esteses de connexió a la xarxa següents:

- Instal·lacions amb una ocupació total de més de 4 ha situades en sòl rústic a les zones d'aptitud alta del Pla Director Sectorial (PDS) d'Energia, excepte les que estiguin situades en qualsevol tipus de coberta.
- Instal·lacions amb una ocupació total de més d'1 ha situades en sòl rústic fora de les zones d'aptitud alta del PDS d'Energia, excepte les que estiguin situades en qualsevol tipus de coberta.
- Instal·lacions amb una ocupació total de més de 1.000 m² que estiguin situades en sòl rústic protegit.

Segons el projecte, és necessària la Utilitat Pública sense necessitat de declaració d'interès general. Amb tot, i d'acord amb l'article 17.1 de la Llei 12/2016, aquest projecte es tramita d'acord amb l'article 7.1 de la Llei 21/2013, de 9 desembre, d'avaluació ambiental, raó per la qual el projecte serà objecte d'una avaluació d'impacte ambiental ordinària i, per tant, s'haurà de seguir la tramitació ambiental establerta al títol II, capítol II, secció 1^a de l'esmentada Llei.

1. Informació del projecte: objecte, ubicació i descripció

L'objecte és la construcció d'un parc fotovoltaic amb una ocupació de 27.046 m² constituït per 8.976 panells solars de 300 Wp de potència unitària (potència instal·lada total de 2.692,80 kWp), per 34 inversors de 66 kW cada un, 2 centres de transformació i 1 centre de maniobra i mesura (CMM), 1 centre de control, una línia d'evacuació de 15 kV soterrada i connexió sobre la línia de distribució mitjançant connexió en botelles.

Els conductes elèctrics interiors, tant de baixa tensió, que serveixen per evacuar l'energia dels panells fotovoltaics, fins als inversors i dels inversors fins als centres de transformació, com els de mitja tensió (15 kV), que transporten l'energia entre els centres de transformació fins al centre de maniobra i mesura en mitja tensió (CMM), estan entubats i soterrats en rases dins la parcel·la d'1 m de profunditat i 0,40 m d'ample.

Es construiran 4 edificacions prefabricades amb panells de formigó: 2 centres de transformació, 1 centre de maniobra i mesura en mitja tensió (CMM) i 1 centre de control, que ocupen en total una superfície de 126 m².

El sistema es basa en la transformació de la corrent contínua generada pels panells solars, en corrent alterna de la mateixa qualitat (tensió, freqüència) que la que circula per la xarxa comercial elèctrica (400 V). Aquesta transformació es realitza mitjançant l'inversor. L'energia és enviada dels inversors als transformadors de baixa i mitja tensió (BT/MT), que eleven la tensió de l'electricitat fins als 15.000 V (15 kW) per al seu transport fins al punt de connexió amb la xarxa de distribució, propietat d'Endesa Distribució, on és íntegrament vessada a la xarxa. La línia elèctrica d'evacuació connecta el CMM fins a la connexió amb la subestació de Bunyola, amb una longitud de 90 m i soterrada, mitjançant rases de 2 m d'ample i 0,80 m de profunditat, que ocuparà una superfície de 180 m².

Els panells aniran fixats a terra directament sobre estructures d'acer galvanitzat, a una alçada màxima de 2,8 m, que aniran clavades al terreny o es cargolaran al terreny, segons les característiques del terreny.

El parc es troba sobre la parcel·la 2, polígon 3 de Bunyola, en sòl classificat com rústic general, que té ús agrari amb la presència d'oliveres i garroveres (entre 150 i 200 exemplars).

La parcel·la es troba en una zona amb alta densitat de línies elèctriques de mitja tensió, atès que es troba a escassos metres de la subestació de Bunyola, que es troba a la finca nord adjacent al terreny objecte d'estudi. Dins de la pròpia finca es poden trobar dues línies d'alta tensió i dues línies dobles de mitja tensió que creuen de nord a sud pel terreny. Aquest fet fa que la línia escollida tingui la suficient capacitat per poder evacuar la totalitat de la càrrega de la planta fotovoltaica.

La superfície total de la parcel·la, que és llogada al propietari, és de 46.570 m² i la ocupació de la parcel·la és de 27.046 m², un 58,08%.

El promotor del projecte és Good Wind Entertainment i l'òrgan substantiu la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic de la Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat.

La vida útil de la instal·lació s'estima en 25 anys. Després es desmantellarà i es restauraran els terrenys per al seu ús originari (agrícola).

El pressupost d'execució material és de 1.938.816,00 € i el temps d'execució de quatre mesos.

2. Elements ambientals significatius de l'entorn del projecte

Diagnòstic territorial

Segons el PTI de Mallorca el parc fotovoltaic s'ubica en sòl rústic general (SRG), tot i que hi és limítrof a la zona ANEI Serra de Tramuntana. La parcel·la està afectada per un àrea de prevenció territorial (APT) de carreteres i una àrea de prevenció de riscos (APR) d'erosió i d'incendis. Tot i això, el parc s'instal·la en una zona que no es veu afectada per les esmentades figures.

No està afectada per cap espai natural protegit, només per vulnerabilitat d'aqüífers mitjana, amb l'excepció de l'extrem nord de la parcel·la que s'ubica en zona amb vulnerabilitat alta. L'informe de vulnerabilitat no és necessari, atès l'article 2.2 del Decret llei 2/2016 de modificació del Decret llei 1/2016 de mesures urgents en matèria urbanística.

La instal·lació fotovoltaica es troba a 30 m al nord de zona d'alt risc d'incendis i APR d'incendis forestals.

D'acord amb la classificació geogràfica d'instal·lacions fotovoltaiques del Pla Director Sectorial d'Energies Renovables de les Illes Balears (Decret 33/2015, de 15 de maig, BOIB núm. 73) es tracta d'una zona d'aptitud baixa, tractant-se d'una instal·lació de tipus C l'ocupació de la qual és inferior a 4 hectàrees.

Diagnòstic ambiental

L'EIA presentat ha realitzat una caracterització de la zona, un inventari ambiental, on es descriu el medi físic (geologia, climatologia, hidrologia, sòls, flora i fauna, espais naturals, paisatge) i medi socioeconòmic.

En relació a la topografia, l'informe comenta que la meitat nord / nord-est de la zona d'estudi es caracteritza per presentar una orografia abrupta, en la qual predominen les alineacions de direcció nord-est-sud-oest, paral·leles a la costa mediterrània. En canvi, cap al sud de la zona d'estudi definida, l'altitud mitjana disminueix i el relleu es fa més suau.

La major altitud de la zona d'estudi correspon al puig de sa Figuera amb 609 msnm (metres sobre nivell del mar), situat en el límit nord-est. L'altitud més baixa es localitza en l'extrem sud, amb uns 140 msnm.

La parcel·la de projecte se situa a una altura d'uns 170 msnm, en una zona plana (relleu menor del 5%) encara que vorejada per elevacions amb pendents acusades.

En relació a l'aigua, no es troben fonts ni sondejos en la parcel·la d'actuació. El projecte s'ubica en una zona definida amb vulnerabilitat mitjana a la contaminació d'aqüífers, amb una zona amb vulnerabilitat alta a l'extrem nord de la parcel·la. A més, a la zona d'actuació no transcorren torrents i no s'identifica cap zona susceptible de sofrir inundacions de manera natural.

En relació a la flora, el document identifica, segons el Bioatles i la capa d'Hàbitats de l'IDEIB, de manera general, diferents taques de vegetació existents dins l'àmbit d'estudi. No hi ha afecció a flora protegida tot i que al "Listado de Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial" y del "Catálogo Español de Especies Amenazadas" hi ha unes quantes espècies.

El document descriu la vegetació potencial i real de forma general a la zona de estudi. A la foto de l'IDEIB del 2015 es pot veure que es tracta d'una parcel·la amb gran quantitat de peus arboris:

El document informa de manera general les espècies que afecten la zona d'estudi, però no concreta exactament quines espècies i peus seran talats. És a l'estudi d'alternatives on el document especifica que la superfície de l'alternativa 3 s'ubica en una superfície plana de sòl rústic amb vocació agrària, formada principalment per un espai amb ametllers, garrovers i oliveres. Des d'un punt de vista forestal, destaquen els límits de la parcel·la, especialment la seva connexió nord-nordest amb una zona de major pendent i constituïda per una garriga mediterrània amb pineda de *Pinus halepensis*.

Indiquen que, segons la cartografia oficial, en la zona on se situa el projecte, no es presenten hàbitats d'interès comunitari, apareixent el més pròxim en la taca de vegetació desenvolupada 50 m al nord, corresponent a l'hàbitat Oleo-Ceratonion (com. de *Ampelodesmos mauritanica*).

A l'informe "Correcció deficiències Òrgans consultats" s'especifica que existeixen a la parcel·la 10 arbres, garroveres i oliveres (sense especificar la mida) susceptibles de ser trasplantats.

L'EIA presentat identifica la fauna present a la zona d'actuació a partir del Bioatles, es descriuen una sèrie de biòtops possibles i de medi antròpic, on s'agrupen aquelles zones més o menys urbanitzades i aquelles que sofreixen alta aflluència de visitants, on queda representat el nucli urbà de Bunyola. Constitueixen el biòtop o ecosistema de menor valor faunístic de l'àmbit d'estudi. La comunitat faunística està composta per espècies que aprofiten la disponibilitat d'aliment i refugis que proporciona l'home, i destaca per la pobresa d'espècies, l'absència d'espècies amenaçades i la significativa proporció d'espècies generalistes. Destaca la possible presència del coleòpter *Cerambyx cerdo mirbeckii*, inclòs en el Llistat d'Espècies en Règim de Protecció Especial (Reial decret 139/2011).

En relació al patrimoni, el document indica que, segons la informació territorial i cartogràfica de les Illes Balears (Font: IDEIB), cap de les alternatives presenta afecció al patrimoni històric o cultural.

3. Resum del procés d'avaluació

Fase d'informació pública i de consultes

El 21 de juliol de 2018 es va publicar al BOIB núm. 90 la informació pública d'autorització administrativa, declaració d'utilitat pública i AIA del Parc fotovoltaic de Can Mas, sense al·legacions. Durant la Informació Pública han estat consultades les següents administracions:

1. Serveis jurídics del Departament d'Urbanisme del Consell de Mallorca
2. DG Agricultura i Ramaderia
3. Departament de Carreteres i Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca
4. Ajuntament de Bunyola
5. Servei de Gestió Forestal
6. GOB, Terraferida i Amics de la Terra
7. Endesa i Red Elèctrica d'Espanya

S'han rebut els següents informes:

-Informe del Servei de Reforma i Desenvolupament Rural (06/08/18) informa favorablement la instal·lació des del punt de vista de desenvolupament agrari, tot indicant que la finca no està inscrita en el Registre General d'Explotacions Agràries.

-Informe del Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament de Bunyola (04/09/18) que, en relació al projecte i a l'estudi d'impacte ambiental, informa el següent:

1. Que les actuacions es pretenen realitzar sobre un terreny, la qualificació urbanística del qual conforme al planejament PGOU aplicable és sòl rústic, SRG Agrícola Ramadera.
2. Que segons el PGOU s'admet l'activitat agrícola ramadera. En el PGOU (13 febrer 1978) no es contemplava la creació de parcs fotovoltaics. En el PTI, segons la norma 19.2c, s'admet com a ús condicionat, prèvia declaració d'interès general.

3.El RD 1955/2000 de l'1 de desembre regula el subministrament i instal·lacions d'energia elèctrica. La Llei 13/2012 de 20 de desembre, a l'article 3 regula les competències atribuïdes al CIM en matèria d'urbanisme i ordenació del territori. Atès que políticament aquesta activitat interessa al municipi (l'activitat té una ocupació inferior a 4 Ha), la qual no està prohibida, s'informa favorablement.

4.La parcel·la està afectada per carreteres, raó per la qual l'expedient s'ha de remetre al servei de carreteres del CIM.

-Informe del departament del Servei de Gestió Forestal i Protecció de Sòl (26/09/18) conclou que ateses les característiques de l'entorn i la naturalesa del projecte a informar, ubicat en un àmbit totalment agrícola i que no es correspon a cap zona d'alt risc d'incendi forestal, aquest servei no té cap inconvenient o consideració a aportar.

-Informe, de data 14/09/18, del Departament de Territori i Infraestructures del Consell de Mallorca indica que a la parcel·la actualment hi ha una edificació que quedarà fora del parc fotovoltaic, i el document no informa quin ús tindrà. S'haurà d'indicar. L'informe informa favorablement si es tenen en compte les consideracions següents:

a.Atès que la barrera vegetal proposada resulta insuficient per minimitzar l'impacte paisatgístic de la instal·lació, s'haurà de plantar i mantenir una barrera vegetal arbòria, arbustiva i frondosa d'espècies autòctones i de baix requeriment hídric amb alçada suficient per minimitzar l'impacte visual i paisatgístic de la instal·lació des de l'entorn més proper.

b.Pel que fa al límit de la parcel·la amb la carretera, s'haurà de demanar els informes i autoritzacions previstos a l'article 31 de la Llei 5/90 de carreteres de les Illes Balears.

c.Pel que fa al nou tram soterrat fins arribar al punt de connexió amb la parcel·la 53, cal recordar que el pas de les instal·lacions energètiques que s'hagin d'implementar fora de les parcel·les objectes d'aquest informe, seran necessàries les autoritzacions administratives adients.

El 28 de març de 2019 es va reiterar des de la CMAIB consulta del projecte a l'associació ecologista GOB i es va demanar a la DG d'Energia i Canvi Climàtic que es consultés al Servei de Planificació al Medi Natural, Servei de Protecció d'Espècies i Seo Birdlife. A data d'elaboració d'aquest informe no s'ha rebut resposta a les consultes fetes.

Anàlisi tècnica de l'expedient

Alternatives

Al document addicional d'abril de 2019 presentat pel promotor en resposta a les deficiències detectades per la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears, on es reclamava que l'estudi d'alternatives i l'alternativa escollida no estaven prou justificades, el promotor presenta 3 alternatives d'ubicació, valorant de manera integral diferents criteris socials i ambientals:

-Alternativa 0: la no execució del projecte, es descarta en suposar una disminució en l'aprofitament de les fonts renovables d'energia, que es traduiria en major contaminació, major dependència energètica i augment en la producció de gasos d'efecte hivernacle.

-Alternativa 1. Polígon 3, parcel·les 10 i 11 de Bunyola. Ubicat a 1.100 m al sud-est de Bunyola. Superfície plana, ocupada per ametlers i garrovers i una manxa de pinar al sud-est. Evacuació a través d'un nou tram soterrat de 80-85 m baix camí. Es descarta, per tenir major impacte sobre la vegetació i el paisatge.

-Alternativa 2. Polígon 3, parcel·la 23 de Bunyola. Ubicat a 1.500 m de Bunyola. Superfície plana, ocupada per ametlers i garrovers i una manxa de pinar al nord-est. Per a l'evacuació és necessari reforçar la línia existent en un tram de 300-350 m. Per connectar amb la línia de Mitja Tensió existent s'hauria de soterrar 5-10 m adjacents a la carretera. Es descarta, per tenir majors impactes a la vegetació, paisatge, espais naturals protegits i alzinars protegits i afeccions a l'evacuació d'energia.

-Alternativa 3. Polígon 3, parcel·la 2. Ubicat a 1.000 m al sud-est de Bunyola. Olivar amb garrovers intercalats. Adjacent a la Subestació Elèctrica Bunyola. Per a l'evacuació seria necessari un tram de 90 m soterrat. És la que millor puntuació té en la valoració semi-quantitativa de l'impacte, amb menys afecció a la vegetació, el paisatge i espais naturals protegits i alzinars protegits.

Aquestes alternatives es consideren viables i justificades adequadament.

Principals impactes de l'alternativa escollida i la seva correcció

La proximitat a zona ANEI i als massissos del Paratge de la Serra de Tramuntana i el fet que la zona estigui protegida contra col·lisió i electrocució indica una presència important d'aus. El propi document indica que es destaca la presència d'una colònia de milana real a uns 580 m al nord-est del projecte, en l'espai ZEC y ZEPA «Comuna de Bunyola».

Al document addicional d'abril de 2019, presentat pel promotor en resposta a les deficiències detectades per la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears, s'ha analitzat l'impacte del parc sobre l'avifauna. Segons aquest document, no s'espera impacte significatiu sobre les poblacions d'avifauna d'interès conservacionista, principalment el milà reial, atès que s'espera que la superfície afectada pugui ser utilitzada com zona de campeig, al permetre el creixement de vegetació herbàcia entre els panells fotovoltaics. Aquesta conclusió és incoherent amb altres actuacions dins el projecte, com els desbrossaments puntuals prevists dins la parcel·la per evitar el desenvolupament de la vegetació

herbàcia i evitar la generació i propagació de possibles incendis forestals. Per tant, s'hauria de permetre el creixement de vegetació herbàcia i no fer desbrossaments entre els panells fotovoltaics per evitar afeccions negatives als milans.

Quant al possible impacte sobre l'avifauna pel reflex dels panells fotovoltaics, s'indica que no n'hi ha constància d'efectes adversos sobre l'avifauna, tot i que el vidre té una capa antireflex per aprofitar tota la llum i minimitzar el reflex de la llum.

La parcel·la té ús agrari amb oliveres i garroveres (entre 150 i 200 exemplars segons recompte sobre ortofoto). Els arbres de gran port existents a la zona d'instal·lació del projecte s'haurien de poder aprofitar i trasplantar. S'haurà de:

- Mantenir la situació dels exemplars vegetals més notables, encara que això suposi una redistribució dels panells de la instal·lació.
- Respectar les formacions vegetals i exemplars de gran port de la zona perifèrica de la parcel·la (situades fora de la superfície tancada de la instal·lació) i tenir especial cura en no danyar-les durant les obres.

En l'informe complementari de l'estat actual i inventari de l'arbrat de Can Mas, Bunyola, de 7 de febrer de 2020, s'ha determinat l'estat fisiològic i estructural de l'arbrat que es troba a la parcel·la i els seus condicionants per al seu trasplantament o aprofitament. L'informe inclou un inventari de la vegetació present, així com una valoració de l'estat dels arbres de cultiu olivera (*Olea europea*) i garrover (*Cerantia siliqua*). En total s'han comptabilitzat 112 peus d'oliveres o rebrots d'ullastre i 80 de garrover, en total 192 arbres, i s'han georeferenciat dins la parcel·la. A més, s'inclou diferents característiques dels peus, tant la seva mida com estat i viabilitat per ser trasplantats, així com el procés de trasplantament i tala.

També contempla el trasplantament en la pantalla vegetal d'11 oliveres i 8 garroveres existents.

La longitud total de la pantalla vegetal serà de 835 m i consistirà en la plantació d'ullastres i garroveres de 2 m d'alçada amb 1 m de separació entre ells. S'aprofitaran 52 oliveres existents a la parcel·la i 8 garroveres, aptes segons l'informe presentat el 7 de febrer de 2020. La barrera vegetal haurà de ser una combinació d'arbres de port mitjà i bardisses amb mates i llampúdols a la part inferior.

Quan no sigui possible trasplantar, s'utilitzaran espècies vegetals autòctones de port mitjà-gran (mínim 1.5-2 m), amb baixos requeriments hídrics: ullastres, pins, garroveres i alzines (aquestes darreres a zones amb una pluviometria mitjana). La separació entre peus sembrats d'un metre com a màxim. Un cop passats uns mesos, la barrera haurà de tenir una alçada mínima de 3 m que permetrà amagar les plaques proposades, que són de 2,8 m de alçada.

No s'utilitzaran xiprers (*Cupressus sempervirens*), espècie que tot i que es fa servir com a ornamental i profusament per fer bardisses, no és pròpia de les Illes Balears.

S'hauran de realitzar regs de reforçament, sobretot durant la fase de sembra i els dos primers anys, en els mesos estivals, quan l'estrès hídric és més elevat. Es realitzarà reg preferentment amb aigua depurada, en horari de menor intensitat lumínica.

La pantalla vegetal estarà implementada a tot el perímetre de les parcel·les afectades. L'alçada de 3 m, assolida en pocs mesos, màxim dos o tres anys, s'haurà de mantenir durant tota la vida del parc, raó per la qual s'haurà de fer un manteniment constant, substituint amb arbres o bardisses aquelles zones on no s'han arrelat correctament o s'han fet malbé. No obstant, cal evitar ocultar les vistes de paisatges d'alt valor paisatgístic, com les muntanyes properes situades al nord, augmentant la distància dels apantallaments que la separen del camí present al sudest. Per això, s'haurà d'ubicar els apantallaments a una distància de 5 m o superior d'aquest camí, a més d'emprar arbres de la pròpia parcel·la (garroveres, oliveres).

L'informe complementari de l'estat actual i inventari de l'arbrat de Can Mas inclou un llistat de parcel·les susceptibles de plantació d'oliveres i garroveres, amb la superfície suficient per compensar l'eliminació dels arbres agrícoles (oliveres i garroveres) dins la parcel·la ocupada temporalment pel parc solar fotovoltaic. S'haurà de mantenir aquest ús al menys durant el temps de funcionament del parc fotovoltaic (25 anys).

Per norma general no es realitzaran talussos, però en el cas que el promotor decideixi realitzar-los, s'haurà de garantir que aquesta mesura correctora no produeix una artificialització de la parcel·la més gran que si només es sembressin les espècies vegetals a la cota del terreny. A més, els talussos suposen barreres per a la fauna, raó per la qual, si finalment es realitzen, es faran passos transversals (tubs) cada 1,5 m que permeti passar la fauna, que hauran de mantenir-se nets.

En el cas de parcs fotovoltaics on s'utilitzen reixes metàl·liques per fer el tancament, com és el cas, es recomana que s'aixequi uns 10-15 cm del terra per a deixar passar la fauna (tortugues, marts, eriçons, etc).

Quant als riscs, la parcel·la es troba molt a prop (30 m) de zona amb risc alt d'incendis forestals. Per evitar possibles incendis forestals durant les obres, la instal·lació i l'explotació de les plaques solars, es prohibeix la crema de rostolls i restes de vegetació que puguin generar-se durant els desbrossaments. Les restes vegetals s'hauran de dur a instal·lacions que ho puguin aprofitar per fer compost o ser recollits per empreses que facin aquesta valorització.

Per altra banda, la finalitat de l'estudi de visibilitat és determinar la visibilitat del projecte des dels punts d'observació que alberguin potencials observadors. Els aspectes visuals del territori es determinen en funció de l'anàlisi d'un aspecte fonamental: càlcul de conques visuals. Una conca visual és aquella porció de terreny que és vista des d'un determinat punt, que es denomina punt d'observació. Els punts d'observació, són aquells llocs del territori des dels quals es percep principalment el paisatge.

L'EIA inclou un estudi de la fragilitat del paisatge, que es refereix a la conca visual dels principals observadors potencials de la zona d'estudi: visibilitat obtinguda situant als observadors potencials en aquelles zones des de la qual serà més probable la presència dels mateixos (nuclis de població, carreteres, ferrocarrils, etc.). Les variables que es tenen en compte per realitzar l'estudi de la fragilitat del paisatge són les següents: visibilitat, accessibilitat, complexitat topogràfica i emmascarament. El radi màxim que s'ha tingut en compte per calcular la conca visual ha estat de 2 km al voltant de la parcel·la d'estudi.

Per analitzar la visibilitat s'ha tingut en compte tant l'orografia del terreny, com els obstacles tridimensionals presents a la zona d'estudi (vegetació i construccions) (Model Digital del Terreny).

El document addicional d'abril de 2019, presentat pel promotor en resposta a les deficiències detectades per la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears, inclou una modelització (emprant un model digital del terreny LIDAR) de les conques visuals associades a cadascuna de les alternatives plantejades. S'ha presentat modelització amb la implementació de les mesures correctores (pantalla vegetal perimetral de 2 m d'altura).

Al document addicional presentat el 18 d'octubre de 2019, s'ha esmenat la informació requerida sobre la simulació de com quedarà el projecte després d'implementar la barrera vegetal amb l'alçada correcta.

El document conclou que la conca visual és molt petita. Si bé el relleu és pràcticament pla al sud, nord i oest i muntanyós a l'est, l'abundant presència de cultius arboris, els límits i estacades arbòries i les taques de vegetació limiten la visibilitat del projecte bàsicament a la zona immediata a aquest.

Quant a l'anàlisi de l'impacte visual de la zona muntanyosa i des dels punts més alts de cadascuna de les alternatives, per veure quina es veurà menys, al document addicional presentat el 18 d'octubre a la Comissió de Medi Ambient Balear, inclou fotomuntatges de com es veurà l'alternativa triada des de camins a l'entorn, amb pantalla vegetal i sense, així com des de diferents punts visuals a les zones muntanyoses, tenint en compte rutes senderistes, tant a l'est com a l'oest de la parcel·la. També s'ha inclòs un fotomuntatge de les alternatives, per analitzar quin impacta menys.

Conclusions

Per tot l'anterior, es proposa formular la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització del projecte Parc Fotovoltaic Can Mas, T. M. Bunyola, promogut per Good Wind Entertainment, SL atès que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixin les mesures preventives i correctores previstes a l'EIA de juliol de 2018, informe complementari d'abril de 2019, redactades per Geprecon, "Informe de l'estat actual i inventari de l'arbrat de Can Mas, Bunyola», redactat per Arben - arbres i entorn de data 07/02/2020, al projecte bàsic d'interconnexió i el parc fotovoltaic, redactades per Inti Energia i Projectes. S.L. de 3 juliol 2018 i 10 juliol 2018 respectivament i als annexes presentats, a més dels següents condicionants:

- 1.S'haurà de garantir que les subjeccions de les plaques es realitzen amb materials correctes i preparats per a la intempèrie que no generen impactes sobre el sòl.
- 2.Es prohibeix la crema de rostolls i restes de vegetació que puguin generar-se durant els desbrossaments a les diferents fases del projecte (construcció i explotació). Les restes vegetals s'hauran de dur a instal·lacions que ho puguin aprofitar per fer compost o esser recollits per empreses que facin aquesta valorització.
- 3.Abans de l'autorització del projecte, s'inclourà en el Pla de Vigilància Ambiental un informe anual on es justifiqui documentalment i de manera gràfica la recuperació de terrenys agrícoles abandonats, com a mínim, de la mateixa superfície i el mateix tipus de cultiu a l'existent en la parcel·la del projecte. S'haurà de mantenir aquest ús al menys durant el temps de funcionament del parc fotovoltaic (25 anys).
- 4.Durant la realització de les rases, caldrà prendre mesures per evitar la caiguda de fauna, raó per la qual, si aquestes han de romandre obertes fora de la jornada laboral, s'haurà de disposar llistons per permetre la seva sortida i realitzar revisions diàries per alliberar els animals que hi hagin pogut caure.
- 5.Tant la fase de construcció com la fase de desmantellament s'han de fer fora de l'època de reproducció de les aus que hi són presents. És a dir, no es poden realitzar entre els mesos de febrer i juny, ambdós inclosos.
- 6.S'haurà de fer inspeccions visuals dins la parcel·la de manera periòdica, al menys una vegada a la setmana, per revisar la presència de possibles animals ferits o morts. En el cas de trobar-se un animal mort o ferit i que sigui una espècie catalogada o protegida, o en cas de dubte, haurà d'avisar-se a l'112 o als agents de medi ambient del Govern Balear. En el cas que sigui un cadàver, no s'haurà de tocar, en cap cas, ni desplaçar-lo, deixant-lo intacte tal com s'ha trobat.

- 7.No es podrà desbrossar la parcel·la una vegada instal·lades les plaques amb la presència de vegetació suficient per què pugui ser emprat com a zona d'alimentació i campeig per a les aus i rapinyaires com el milà reial, falcó peregrí o àguila calçada.
- 8.Referent a l'apantallament perimetral, estarà constituït per una combinació d'estrat arbori i arbustiu i es crearà en la totalitat del perímetre de la parcel·la d'actuació. L'estrat arbori estarà format per exemplars autòctons de port mitjà o gran (entre 1,5 i 2,5 metres), amb baixos requeriments hídrics, a ser possible dels exemplars presents a la pròpia parcel·la (oliveres i garrovers). L'estrat arbustiu estarà format principalment per Pistacia lentiscus (mata). La separació entre els peus sembrats serà d'entre 1 i 2,5 m, atès el volum que pot ocupar cada individu arbori. Hauran de disposar d'un sistema de reg, ja sigui automàtic o manual durant els 3 primers anys, especialment durant els mesos estivals en horari de menor intensitat lumínica.
- 9.La pantalla vegetal estarà implementada a tot el perímetre de les parcel·les afectades. L'alçada de 3 m, assolida en pocs mesos, màxim dos o tres anys, s'haurà de mantenir durant tota la vida del parc, raó per la qual s'haurà de fer un manteniment constant, substituint amb arbres o bardisses a aquelles zones on no s'han arreltat correctament o s'han fet malbé. Cal evitar ocultar les vistes de paisatges d'alt valor paisatgístic, com les muntanyes properes situades al nord, augmentant la distància dels apantallaments que limiten amb el camí situat al sudest de la parcel·la. Per això, s'haurà d'ubicar els apantallaments a una distància de 5 m o superior d'aquest camí, a més d'emprar arbres de la pròpia parcel·la (garrovers, oliveres), en el cas que sigui viable.
- 10.S'hauran de mantenir o trasplantar els arbres de gran port existents a la zona d'instal·lació del projecte, tot i que això suposi una redistribució dels panells, així com respectar i tenir especial cura de no danyar durant les obres les formacions vegetals i exemplars de gran port existents a la parcel·la i a les zones perifèriques.
- 11.S'hauran de realitzar regs de reforçament, sobretot durant la fase de sembra i els dos primers anys, en els mesos estivals, quan l'estrès hídric és més elevat. L'aigua utilitzada per als regs serà regenerada i es realitzarà preferentment o bé a la fi de la tarda, o a primera hora del matí, abans de la sortida del sol, amb la finalitat d'evitar la pèrdua de recurs per evaporació.
- 12.La neteja dels panells fotovoltaics es realitzarà, en la mesura del possible, "en sec", sense ús d'aigua, amb la finalitat d'estalviar aquest recurs, i si no fos possible, que sigui amb aigua regenerada. Per a l'ús d'aigües regenerades s'haurà de complir amb el RD 1620/2007, de 7 de desembre, pel qual s'estableix el règim jurídic de la reutilització de les aigües depurades.
- 13.Els panells fotovoltaics tenen materials contaminants perillosos, raó per la qual s'hauran de tractar com a residu d'aparells elèctrics i electrònics, tal com s'estableix al Reial Decret 110/2015, de 20 de febrer, sobre residus.
- 14.S'haurà de garantir la correcta gestió dels panells fotovoltaics, tant en la fase d'explotació com de desmantellament mitjançant una declaració responsable de la gestió correcta de les plaques, que hauran de signar el promotor i/o el propietari, sense perjudici de que l'òrgan substantiu valori l'aplicació potestativa de l'article 31 de la Llei 12/2016 d'avaluació ambiental relatiu a fiances i/o assegurances per garantir dit desmantellament.
- 15.A la seva finalització el terreny ha de quedar lliure de totes les infraestructures que preveu instal·lar el projecte, per la qual cosa i, tenint en compte el punt anterior, cal que s'indiqui en el projecte la partida pressupostària corresponent al desmuntatge i gestió d'aquests residus.
- 16.Una vegada finalitzada la vida útil de la instal·lació fotovoltaica (que es preveu en 25 anys) es recuperarà el terreny al seu estat original, corresponent a ús agrari (garroveres i oliveres), i es prendran les mesures correctores necessàries per tal d'eliminar o disminuir l'impacte ambiental associat. Això no obstant, si en aquest termini es vol seguir explotant com a parc fotovoltaic, s'haurà de sotmetre a un nou procediment d'avaluació d'impacte ambiental.
- 17.Assignar un responsable mediambiental durant la fase d'obres, encarregat de vigilar i fer complir el pla de vigilància ambiental.
- 18.Atès que el pressupost del projecte supera el milió d'euros, es designarà un auditor ambiental. S'hauran d'incloure, al pressupost del projecte i l'EIA, les partides mediambientals de les mesures a aplicar, principalment la pantalla vegetal i el seguiment ambiental.

Segons informe del Departament de Territori i Infraestructures del Consell de Mallorca, es recorda que el promotor haurà de:

- +Abans de l'autorització del projecte, haurà d'aclarir l'ús que tindrà l'edifici present a la parcel·la.
- +Demandar els informes i autoritzacions previstos a l'article 31 de la Llei 5/90 de carreteres de les Illes Balears en relació al límit de la parcel·la amb la carretera.
- +Demandar les autoritzacions administratives necessàries per al nou tram soterrat fins arribar al punt de connexió a la parcel·la 53, al tractar-se del pas de les instal·lacions energètiques a implementar fora de les parcel·les objectes d'aquest informe.

Es recomana que el tancament de la parcel·la s'aixequi uns 10-15 cm del terra per a deixar passar la fauna (tortugues, marts, eriçons, etc).

Aquesta Declaració d'impacte ambiental s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'obtenció de l'autorització.

Palma, 30 de març de 2020

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

